

ПРОФЕСІЙНА СПІЛКА ПРАЦІВНИКІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

Майдан Незалежності, 2, м. Київ, 01001

Тел./факс (044) 205-76-80 E-mail: profmed@fpsu.org.ua, www.medprof.org.ua

Код ЄДРПОУ 03591800

13 березня 2020 р. № 04-09/49

Президенту України
Володимиру ЗЕЛЕНСЬКОМУ

Копії: Верховна Рада України
Кабінет Міністрів України
Комітет ВРУ з питань здоров'я
нації, медичної допомоги та
медичного страхування
Міністерство охорони здоров'я
України

*Щодо забезпечення роботи закладів
охорони здоров'я та захисту працівників
в умовах пандемії*

Шановний пане Президенте!

Всесвітня організація охорони здоров'я через поширення коронавірусу COVID-19 у світі (далі - коронавірус) оголосила пандемію, у зв'язку з чим Кабінетом Міністрів України 11 березня ц.р. прийнято рішення про введення карантину в Україні.

У цих умовах Профспілку працівників охорони здоров'я України турбує відсутність уваги владних структур до захисту медичних працівників, створення для них належних, безпечних умов праці та відповідної оплати праці, адже сьогодні саме вони мають надавати медичну допомогу хворим в умовах підвищеного ризику для здоров'я, надмірного фізичного та психоемоційного навантаження, залишаючись особливо вразливою групою населення.

Також викликає занепокоєння стан готовності закладів охорони здоров'я до поширення захворювань, спричинених коронавірусом, та їх спроможність забезпечити належні та безпечні умови праці медичних працівників під час можливої епідемії, особливо це стосується інфекційних лікарень (відділень), які сьогодні перебувають у стані чергового реформування.

Як свідчить негативний досвід, отриманий під час епідемії вірусу грипу А(H1N1) 2009-2010 років, через несвоєчасне та недостатнє реагування на реальну загрозу (відсутність вакцин, засобів індивідуального захисту (далі - ЗІЗ), профілактичних препаратів) медичний персонал закладів охорони здоров'я зазнав значних втрат (з листопаду 2009 р. по травень 2010 р. захворіло 65514 медичних працівників, з них було госпіталізовано 5194 особи, від ускладнень внаслідок грипу померло 38 осіб).

За інформацією ВООЗ, наслідки захворювань, спричинених коронавірусом COVID-19, набагато небезпечніші за наслідки захворювання на грип А(Н1N1), а ефективні профілактичні заходи відсутні, окрім застосування відповідних ЗІЗ.

У зв'язку з оголошенням пандемії Профспілка наполягає на безумовному виконанні Закону України "Про захист населення від інфекційних хвороб" (далі - Закон), яким, зокрема врегульовано питання фінансування протиепідемічних заходів та лікування хворих на інфекційні хвороби, фінансового та матеріального забезпечення робіт, пов'язаних із епідемічним обстеженням, ліквідацією епідемій та відшкодуванням витрат, призначених на ці заходи, забезпечення медичних та інших працівників спеціальним одягом, взуттям і захисними засобами з урахуванням особливостей інфекційної хвороби, а також оплата їх праці в осередках інфекційних хвороб (статті 8, 9, 11, 37 та 40).

Відповідно до статті 39 Закону медичні та інші працівники, зайняті у сфері захисту населення від інфекційних хвороб, підлягають обов'язковому державному страхуванню на випадок захворювання на інфекційну хворобу в порядку та на умовах, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Проте до цього часу зазначений порядок не затверджений. Це значно погіршує рівень захисту медичних та інших працівників в умовах підвищеного ризику захворювання на інфекційні хвороби. Ця проблема особливо загострилася зараз, коли працівники, зайняті наданням медичної допомоги населенню, проведенням лабораторних і наукових досліджень з проблем коронавірусу COVID-19 під час виконання ними професійних обов'язків наражаються на ризики захворювання на цю небезпечну інфекцію з ускладненнями (аж до летальних наслідків).

Особливе занепокоєння викликає стан забезпечення працівників засобами індивідуального захисту, що передбачено ст. 37 Закону, ст. 163 Кодексу законів про працю України та ст. 8 Закону України «Про охорону праці».

Відповідно до чинного законодавства Перелік засобів індивідуального захисту працівників має бути затверджений у колективному договорі закладу охорони здоров'я на підставі галузевих норм.

Проте галузеві норми безплатної видачі спецодягу, спецвзуття та інших засобів індивідуального захисту робітникам і службовцям установ охорони здоров'я скасовано розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2017 р. №1022-р, що ускладнює питання забезпечення медичних працівників належними і дієвими ЗІЗ.

Наказом МОЗ від 24.01.2020 № 185 «Про заходи щодо недопущення занесення і поширення на території України випадків захворювань, спричинених новим коронавірусом, виявленим у місті Ухань (провінція Хубей, Китай)» для керівників територіальних органів та закладів охорони здоров'я затверджено рекомендації щодо дій при виявленні особи, яка відповідає визначенню випадку нового коронавірусу, в яких також відсутні зазначені норми.

З метою розв'язання цієї проблеми, Профспілка звернулась до Міністерства охорони здоров'я України з пропозицією терміново розробити та затвердити «Тимчасові галузеві норми безоплатного забезпечення медичних

працівників спецодягом та іншими ЗІЗ у зв'язку із загрозою поширення захворювань, викликаних коронавірусом COVID-19» (лист від 31 січня 2020 р. № 04-09/17), відповідь на який досі не надійшла.

Ще однією проблемою постало питання оплати праці медичних працівників в умовах пандемії. Медичні працівники виявляють громадянську відповідальність та людську мужність, надаючи допомогу хворим в умовах підвищеного ризику для здоров'я, надмірного фізичного та психоемоційного навантаження, не отримуючи за це відповідної оплати праці.

Питання оплати праці медичних та інших працівників, зайнятих у сфері захисту населення від інфекційних хвороб, врегульовано статтями 37 та 40 Закону, зокрема:

- робота в осередках особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб (епідеміологічне обстеження, лікування, профілактичні та протиепідемічні заходи, у тому числі дезінфекційні) належать до робіт з особливо шкідливими та шкідливими умовами праці. Перелік посад медичних та інших працівників, які безпосередньо зайняті на таких роботах, визначається Кабінетом Міністрів України із поширенням на цих працівників встановлених законодавством умов оплати праці, заходів соціального захисту, пільг і компенсацій (ст. 37);

- умови і розміри оплати праці медичних та інших працівників, які надають медичну допомогу хворим на інфекційні хвороби, працюють із живими збудниками інфекційних хвороб та в осередках інфекційних хвороб, виконують інші роботи, пов'язані з високим ризиком зараження збудниками інфекційних хвороб, встановлюються в порядку і розмірах, визначених центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері трудових відносин та соціального захисту населення (ст. 40).

Чинним сьогодні є наказ Міністерства праці та соціальної політики України від 02.06.2003 № 145 «Про умови оплати праці медичних та інших працівників за період роботи по ліквідації епідемій і спалахів з інфекційних хвороб, а також в осередках особливо небезпечних і небезпечних інфекційних хвороб», яким передбачено для медичних та інших працівників закладів охорони здоров'я, що безпосередньо зайняті ліквідацією епідемій та лікуванням захворювань людей, доплату до заробітної плати в розмірі трьох посадових окладів (тарифних ставок) пропорційно до відпрацьованого в цих умовах часу. Зазначені виплати здійснюються за рахунок асигнувань, затверджених на охорону здоров'я, та додаткових асигнувань, виділених на проведення протиепідемічних заходів з державного та місцевих бюджетів.

Зважаючи на викладене, та відповідно до норм статей 8, 11, 29, 37, 39, 40 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» Профспілка вимагає негайно:

- *внести зміни до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» щодо виділення додаткових асигнувань для реалізації протиепідемічних заходів;*

- *прийняти Урядом постанову Кабінету Міністрів України стосовно виділення необхідних коштів для забезпечення та координації проведення заходів і робіт, пов'язаних з ліквідацією пандемії коронавірусу COVID-19, матеріально-технічного забезпечення закладів охорони здоров'я, органів, на які*

покладено функції з реалізації державної політики у сфері епідеміологічного нагляду (спостереження) установ та організацій, залучених до проведення цих заходів і робіт, а також - на додаткову оплату праці працівників цих закладів;

- терміново затвердити Кабінетом Міністрів України порядок обов'язкового державного страхування медичних та інших працівників, зайнятих у сфері захисту населення від інфекційних хвороб, на випадок захворювання, що пов'язане з виконанням професійних обов'язків в умовах підвищеного ризику зараження збудниками інфекції;

- розробити та затвердити «Тимчасові галузеві норми безоплатного забезпечення медичних працівників спецодягом та іншими ЗІЗ у зв'язку з поширенням захворювань, викликаних коронавірусом COVID-19» з визначенням для видів робіт, посад та професій медичних працівників переліку обов'язкових ЗІЗ, їх захисних властивостей та термінів застосування;

- внести зміни до «Переліку професійних захворювань», затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 08.11.2000 № 1662, передбачивши у ньому коронавірусну інфекцію COVID-19;

- внести до наказу МОЗ України від 19.07.1995 №133 «Про затвердження Переліку особливо небезпечних, небезпечних інфекційних та паразитарних хвороб людини і носійства збудників цих хвороб» інфекційну хворобу «коронавірус»;

- включити до складу урядового антикризового штабу з протидії поширенню в Україні коронавірусу COVID-19 представника ФПУ, та до складу оперативного штабу Міністерства охорони здоров'я України з протидії коронавірусу представника Профспілки працівників охорони здоров'я України

Сподіваємось на взаєморозуміння і підтримку.

З повагою

Голова Профспілки

Вікторія КОВАЛЬ